

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová právní úprava úpadkového práva - Insolvenční správce

Nová právní úprava úpadkového práva se významně dotýká i postavení insolvenčních správců známých, dle současně právní úpravy zák. č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, pod pojmem konkursní správce, vyrovnávací správce. Nejde však již o strohou úpravu v rámci jediného právního předpisu. Právní úprava postavení insolvenčního správce je nově obsažena ve dvou právních předpisech, a to zák. č. [182/2006](#) Sb., insolvenční zákon, a zák. č. [312/2006](#) Sb., o insolvenčních správcích.

Zatímco insolvenční zákon upravuje především postavení insolvenčních správců, jejich vztah k jiným procesním subjektům, respektive celkové postavení insolvenčních správců v celém řízení, zákon o insolvenčních správcích se spíše zabývá obecnými a kvalifikačními předpoklady pro výkon pozice insolvenčního správce.

Jak jsem již výše uvedl, nová právní úprava úpadkového práva se významně dotýká postavení insolvenčních správců, především zúžení jejich pravomocí, posílení vlivu věřitelů na úkor insolvenčního správce a zejména též novými předpoklady pro výkon insolvenčního správce. Rád bych se tedy níže zaměřil na několik změn, jež nám nová právní úprava přináší.

Nová právní úprava nazývá správce správcem insolvenčním, a to s ohledem na komplexní změnu celého úpadkového řízení, respektive se zavedením insolvenčního řízení. Vezmeme-li v úvahu význam postavení insolvenčních správců, tedy subjektu spravující majetek úpadce a osobu oprávněnou s nakládáním s tímto majetkem s úmyslem dosáhnout cíle insolvenčního řízení, tedy uspokojit pohledávky věřitelů v co největší míře, musí být na tyto osoby kladen tlak ohledně jejich kvalifikace.

Dle ust. § 21 insolvenčního zákona se insolvenční správce ustanovuje ze seznamu insolvenčních správců, jež je veden ministerstvem spravedlnosti. Do seznamu však lze zapsat pouze fyzickou osobu či veřejnou obchodní společnost, jednající prostřednictvím svých společníků, tedy pouze společník bude vykonávat činnost insolvenčního správce. Dále je možné zapsat do seznamu insolvenčních správců též zahraniční obchodní společnost nebo zahraniční sdružení s podmínkou, že tyto subjekty musí poskytovat stejné záruky ručení společníků jako veřejná obchodní společnost, dále za podmínky, že tyto subjekty byly založeny dle práva EU, Dohody o evropském hospodářském prostoru a dále musí být oprávněny dle své právní úpravy vykonávat činnost insolvenčního správce. Dále v souladu s ust. § 27 a násl. zákona o insolvenčních správcích se setkáváme s možností vykonávat tuto činnost prostřednictvím hostujícího insolvenčního správce, tj. subjektu, který je příslušníkem (nebo subjektem zřízeným) dle práva EU, Dohody o evropském hospodářském prostoru či náleží do Švýcarské konfederace, ve svém státě je oprávněn vykonávat činnost insolvenčního správce a má v úmyslu tuto činnost vykonávat buďto dočasně či příležitostně na území ČR.

Na výše uvedené subjekty jsou dle nové právní úpravy kladeny přísnější kvalifikační kritéria. Primárně nová právní úprava zavádí pro uchazeče o pozici insolvenčního správce povinnost doložit, že uchazeč získal či mu bylo uznáno na vysoké škole v členském státě vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu.

Kvalifikace uchazečů o zápis do seznamu insolvenčních správců bude dále prověřována skrze zkoušku insolvenčního správce (§ 24 zákona o insolvenčních správcích), rozdílovou zkoušku insolvenčního správce (§ 25 zákona o insolvenčních správcích), či zvláštní zkoušku insolvenčního správce (§ 26 zákona o insolvenčních správcích). Zájemce, který podal žádost o konání zkoušky ministerstvu spravedlnosti, uhradí poplatek ve výši 5.000,-Kč. V případě splnění všech obecných požadavků a uhrazení poplatku, bude zájemci umožněno ve lhůtě do 6 měsíců konat insolvenční zkoušku. Pokud však zájemce u zkoušky neuspěje, může zkoušku opakovat, nejdříve však po uplynutí 6 měsíců, a to jen požádal-li o tuto možnost do 30-ti dnů od neúspěšného absolvování zkoušky ministerstvo spravedlnosti. Pokud zájemce znovu neuspěje, nebo nepodal-li ve lhůtě 30-ti dnů od neúspěšného absolvování zkoušky žádost ministerstvu spravedlnosti, může tuto zkoušku opakovat nejdříve po uplynutí lhůty 3 let.

Samozřejmě v souladu se zaváděním nové právní úpravy do praxe pamatuje zákon o insolvenčních správcích i na subjekty vykonávající k datu účinnosti tohoto zákona činnost insolvenčního správce. Jde o přechodné ustanovení, jež reaguje na dobu 2 let od nabytí účinnosti, jež je dána insolvenčním správcům k splnění všech požadavků nové právní úpravy. Do této doby však mohou insolvenční správci vykonávat svou činnost bez patřičné přísnější kvalifikace.

Dále bych se rád dotkl změn z hlediska postavení insolvenčních správců. Jde především o vliv věřitelů na insolvenčního správce, který je již zdůrazněn v ust. § 36 odst. 1 insolvenčního zákona takto: „Společnému zájmu věřitelů je povinen dát insolvenční správce při výkonu funkce přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob.“

Insolvenční správce je ustanovován insolvenčním soudem. Existuje zde však možnost věřitelů insolvenčního správce odvolat v souladu s ust. § 29 insolvenčního zákona. Věřitelé účastníci se první schůze věřitelů po přezkumném jednání se mohou usnést na odvolání správce jenž byl jmenován insolvenčním soudem. Většinou je součástí usnesení o odvolání správce rozhodnutí o novém správcí. K tomuto usnesení je potřeba nejméně poloviny všech věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů, a tato je počítána podle výše jejich pohledávek. Toto rozhodnutí musí následně potvrdit v souladu s ust. § 29 odst. 2 insolvenčního zákona insolvenční soud. Jak jsem již výše uvedl, může nastat situace, kdy schůze věřitelů sice rozhodne o odvolání správce, neusnese se však již na nové osobě správce. V tom případě v souladu s ust. § 30 insolvenčního zákona insolvenční soud ustanoví nového správce.

Dále během samotného řízení má věřitel či spíše věřitelský orgán možnost navrhnout zbavení funkce správce insolvenčním soudem. Jedná se o odvolání dle ust. § 31 insolvenčního zákona a o zproštění správce dle ust. § 32 insolvenčního zákona. Pro odvolání je typické, že insolvenční soud posuzuje odvolací důvody závažné povahy, které však nejsou spatřovány v porušení povinností správce. Jde tedy nejčastěji o důvody typu možnosti podjatosti, střetu zájmů či jiných důvodů, jež neohrožují, ale do budoucna by mohly, insolvenční řízení. Druhým způsobem, jak výše uvedeno, je zproštění funkce správce. Insolvenční soud zkoumá tyto důvody: neplnění řádně svých povinností, nepostupování při výkonu své funkce s odbornou péčí, závažné porušení důležité povinnosti, které ukládá zákon nebo je uložil soud.

Samozřejmě výše uvedený vliv věřitelů na insolvenčního správce není úplný a jde jen o nastínění nejzásadnějších změn nové právní úpravy. V průběhu celého řízení je celá řada práv předána věřitelům a úkony správce jsou limitovány souhlasem jak věřitelů, tak věřitelských orgánů.

Na základě výše uvedeného je patrné, že pozice insolvenčního správce v duchu nové právní úpravy znamená kvalifikovanější subjekt, hájící především zájmy věřitelů, v některých případech i podléhající vůli věřitelů. Není též vyloučeno, že nová právní úprava je předstupněm postupné specializace osob správců čistě na úpadkové řízení, kde primární roli na výběr osoby insolvenčního

správce budou mít právě věřitelé.

Mgr. Václav Jindra
advokátní koncipient
Advokátní kancelář Mgr. Tomáše Mužíka
Pařížská 22
110 00 Praha 1
tel: <?XML:NAMESPACE PREFIX = SKYPE />+420224811846
fax: +420224811595

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní – institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [10 otázek pro ... Roberta Matase](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)